

УКРАЇНА ПОСТРЕВОЛЮЦІЙНА: РЕЦЕПТИ МОДЕРНІЗАЦІЇ

POSTREVOLUTIONARY UKRAINE: MODERNIZATION WAYS

ІГОР ШУМИЛО: «Уряд не зачіпає інтересів великих фінансово-промислових груп, перекладаючи основний тягар з наповнення бюджету на плечі пересічних українців, особливо шляхом надвисокої девальвації та інфляції»

IHOR SHUMILO: "Government does not affect the interests of large financial and industrial groups, shifting the main burden of pumping up the budget on average Ukrainians, particularly by the way of ultra-high devaluation and inflation"

Девальвація гривні набула загрозливого, економічно необґрунтованого рівня. Вона вже провокує значну інфляцію, яка може вийти з-під контролю та завдати ще одного нищівного удару і по економіці України, і по добробуту її людей.

Ті дії зі стабілізації державних фінансів і підтримки зовнішньої ліквідності, що нині демонструє уряд, не вирішують головних проблем, які породжують значні бюджетні дисбаланси. **Так, уряд не зачіпає інтересів великих фінансово-промислових груп, перекладаючи основний тягар з наповнення бюджету на плечі пересічних українців, особливо шляхом надвисокої девальвації та інфляції.** Як наслідок, ми матимемо значне зниження попиту домогосподарств, спроможності українського бізнесу до інвестування та відповідне падіння економічної активності (ВВП).

При формуванні змін до державного бюджету України поза увагою влади залишилися можливості прискореного застосування норм уже прийнятих рішень із трансфертного ціноутворення. Чи, скажімо, використання наявної в податкових і митних органах інформації для виведення на світло неформальних платежів, що здійснювалися бізнесом (особливо великим і середнім) на користь представників попередньої влади. Ці кошти можна було б прозорим чином спрямувати до бюджету.

Окрім того, уряд міг би значно зменшити витрати на державні закупівлі, значно не зменшуючи при цьому фізичних обсягів самих закупівель. Ми всі вже не раз чули цифри відкотів за попередньої влади та заявлені наміри нового керівництва країни підвищити прозорість державних закупівель і конкурентність тендерних процедур, що має суттєво зменшити корупцію при їх проведенні.

Нинішня влада, на жаль, не взяла до уваги й пропозиції щодо запровадження разового податку на активи (10–15–25%?) із одночасною їх легалізацією (декларуванням) для справді багатих українців.

Минуло не так багато часу, а вже далися взнаки і традиційні вади колишньої опозиції – нинішньої влади. Це відсутність і розгорнутої команди на ключові позиції в органах влади; і стратегії дій, не кажучи вже про програму та детальні плани (навіть чи хтось насправді вважає, що той набір завдань-деклараций, що був затверджений Верховною Радою, відповідає вимогам до програми дій уряду).

Нова влада проголошувала, що основними критеріями при формуванні її команди будуть порядність, професіоналізм і патріотизм. Час, щоб підтвердити цю тезу практичними діями, багато в чому та багато ким уже бездарно згаяно. Наразі Україні потрібні і рішучі кроки, і люди, що здатні їх зробити.

Дзеркало тижня. – 2014. – № 14(160). – С. 1, 10.

АНАТОЛІЙ ГАЛЬЧИНСЬКИЙ: «Мене турбує фактична пауза в економічних перетвореннях, що виникла останніми місяцями, їхня безсистемність та хаотичність. Це істотно мультиплікує і без того гранично складні проблеми»

ANATOLIY HAL'CHYNS'KYI: "I am anxious about actual pause within economic transformations, their unsystematic and chaotic character having appeared last months. It complicates already challenging problems"

Будуючи впродовж понад 20 років ринкову економіку, ми де-факто залишилися структурною частиною пострадянського економічного простору, прямо чи побічно підпорядковувалися впливу його принципів і прерогатив. **Угода про ЗВТ із ЄС – це реальний вихід за межі цього простору. Підписавши угоду, Україна фактично пройшла точку неповернення.** Дуже важливо, що підписання угоди не відкладалося, як ми вміємо це робити, «на потім». **Мене турбує фактична пауза в економічних перетвореннях, що виникла останніми місяцями, їхня безсистемність і хаотичність. Це істотно мультиплікує і без того гранично складні проблеми. Нині створюються передумови подолання цієї ситуації.**

Сьогодні увага влади природно концентрується на питаннях національної безпеки, збереження соборності нашої держави. Але соборність – це не тільки політика, це й економіка, можливо, передусім економіка. Радянський Союз розсипався, як картковий будиночок, через неадекватність новим реаліям своєї економічної системи. Ми не можемо, не маємо права ігнорувати й цей бік суті проблеми.

У зв'язку з цим я проти однобічної персоналізації джерел сепаратизму. Копію цю проблему глибше, подивімося на неї через призму економічних реалій. Чому після більш як п'ятирічного економічного буму ми так різко поспалися: світова економіка в роки економічної кризи (2008–2009) скоротилася на 2,8%, а наша – на 15%. У роки правління Януковичів ситуація в економіці взагалі стала непередбачуваною. У світовій практиці після кризи завжди починається піднесення, ми ж і в цьому стали винятком. Лише за останні три роки промислове виробництво впало майже на 10%.

Особливо складною є проблема структурних перетворень. Ціною неймовірних зусиль ми зуміли в роки трансформаційної кризи 1991–1999 рр. зберегти основний кістяк нашої економіки – промисловість. **Локомотивом економічного підйому 2000–2004 рр., коли в нас були найвищі в Європі темпи зростання (більш як 8% у середньорічному обчисленні), була не просто промисловість, а її функціональне ядро – машинобудування.** Кажу не про якісь абстракції.

Українське машинобудування – це (усе ще та не дивлячись ні на що) й одні з найкращих у світі у своєму класі космічні ракети, і літаки сімейства АНів, і експортване в більш як 40 країн гірничо-металургійне обладнання Краматорська, і авіаційні двигуни «Мотор-Січ», і танки заводу Малишева, і енерготехнологічне обладнання сумчан, яке має високий попит на світовому ринку, і багато інших найменувань, що формують досить респектабельний технологічний бренд української економіки. Чи залишаться затребуваними ці виробництва в новій структурі поділу праці, що формується на основі ЗВТ, не знаю.

Дзеркало тижня. – 2014. – № 23(169). – С. 6.

АНДРІЙ ЄРМОЛАЄВ: «Навіть ті політичні сили, що спиралися на громадянський протест проти режиму В.Януковича, фактично відмовляються від діалогу з громадськістю, відтворюють практику кулуарної, непрозорої політики»

ANDRIY YERMOLAYEV: “Even those political parties having relied on civil protest against Yanukovich’s regime actually deny public dialogue, conducting behind-the-scenes and non-transparent politics”

Вражаючи швидкість подій останнього півріччя змінила країну до невпізнання. Ще «вчора» ми заспокоювали одне одного унікальністю миролюбного українського характеру і вважали себе чи не єдиною нацією на пострадянському просторі, де не стріляють, де ціниться людське життя і де громадянські конфлікти, вандалізм і вуличний бандитизм неможливі більше ніколи. І буквально за кілька місяців усе змінилося з точністю до навпаки. **Країну лихоманить. Війна старого режиму з громадянським «майданним» рухом набрала рис громадянської війни.** І навіть утеча і полонення (якщо вірити повідомленням представників силових структур) экс-президента Януковича і формування так званої нової влади майже не змінили ситуації.

Мусимо констатувати, що розгортання кризи державності стало можливим через незрілість або нездатність потенційно державотворчих сил на відповідальні дії:

- великий капітал, намагаючись зберегти політичний вплив і контроль над здобутими активами, фактично сприяє відцентровим тенденціям, намагаючись закріпитись у регіонах;

- провідні політичні партії та їхні фракції (парламентські групи) в органах представницької влади переймаються вузькопартійними інтересами і сконцентровані на кадрово-посадових питаннях;

- навіть ті політичні сили, що спиралися на громадянський протест проти режиму В.Януковича, фактично відмовляються від діалогу з громадськістю, відтворюють практику кулуарної, непрозорої політики;

- громадянське суспільство залишається слабо структурованим, його інститути не встигають реагувати на динамічні зміни суспільно-політичного життя країни. Це відкриває простір для діяльності незаконних парамілітарних угруповань, дії яких лише поглиблюють суспільно-політичну кризу в країні.

Відсутність в Україні політичних суб'єктів, здатних запропонувати і реалізувати загальнонаціональну програму стабілізації, призводить до того, що сепаратистські настрої починають укорінюватися в розгубленому та дезорієнтованому громадянському середовищі. **За таких умов поки що штучний сепаратизм із часом має шанси отримати реальну активну соціальну базу.** Зволікання з початком широкого загальнонаціонального діалогу щодо конституційної реформи та практичного впровадження реформи місцевого самоврядування, відсутність діалогу між регіонами та центром і на міжрегіональному рівні сприяють тому, що суспільство залишається в стані розгубленості, з негативними очікуваннями.

Дзеркало тижня. – 2014. – № 13(159). – С. 3.

ОЛЕКСАНДР ПАСХАВЕР: «Що таке український чиновник? Це катастрофічне поєднання некомпетентності, злодійкуватості та безвідповідальності... Треба ухвалити закони, щоб можна було приймати на державну службу іноземців»

OLEKSANDR PASKHAVER: “What is Ukrainian official? It is catastrophic combination of incompetence, corruption and irresponsibility... It is necessary to adopt the laws allowing foreigners in government services”

Президент Порошенко вже повторив у парламенті знамениті слова Лі Куан Ю стосовно того, що генпрокурор має посадити трьох своїх друзів. І тут важливий фактор настроїв населення. Якщо населення ще недостатньо «підігрите» відносно олігархів, тож треба почекати. Але бачу, що «розігривається» воно швидко. І великі бізнесмени повинні боятися такого суспільства й не дозволяти собі робити все, що їм заманеться.

У європейській Україні не повинно бути олігархів. Мають бути просто багаті люди, які не використовують для збагачення політики і мас-медіа. А чому вони це роблять? Тому що держава дає їм таку можливість. Щоб стати європейцем, треба стати переслідувачем поганих діянь держави.

Майдан – це буржуазна революція, і я зовсім не впевнений, що це її останній етап. Тим, хто зараз прийшов до влади, слід пам'ятати про це.

Боротися з корупцією ми будемо серйозно лише тоді, коли в нас буде абсолютно легітимним провокування хабара. У нас усе зроблено так, щоб не було процедури одержання державної послуги громадянином, щоб у людини не було вибору. Взагалі наявність вибору – це одна з ключових умов по боротьбі з корупцією.

І розпочинати боротьбу з корупцією треба згори. Тому що всю державну систему побудовано так, що в нас стався негативний відбір у чиновництві. **Що таке український чиновник? Це катастрофічне поєднання некомпетентності, злодійкуватості та безвідповідальності. Система побудована так, що в першу чергу на держслужбу беруть таких.**

Вищі чиновники мають одержувати стільки ж, скільки й топ-менеджери великих компаній. Те саме стосується й середньої ланки. Нехай на чверть менше, але ніяк не в рази.

Йдеться насамперед про відновлення судової та вищої політичної влади. **Треба ухвалити закони, щоб можна було приймати на державну службу іноземців. Цим людям має бути дозволено обіймати такі посади, аби починати процес відновлення згори.**

Дзеркало тижня. – 2014. – № 24(170). – С. 6.

